

Generation Peps barnchecklista

Denna checklista är generellt utformad och har som syfte att vara ett stöd för genomförande av barnkonventionen kopplat till barns och ungas hälsa. Beslut och handlingar som rör barn ska utgå från barnkonventionen, som sedan 2020 är svensk lag. Det är därför viktigt att stanna upp och fundera över frågeställningarna i barnchecklistan, så att vi tillsammans kan göra skillnad för alla barns rätt till bästa möjliga hälsa.

Steg 1. Påverkar ärendet barns hälsa idag eller i framtiden?

I detta steg ska en bedömning göras om ärendet har en påverkan på barns hälsa på lång eller kort sikt? En beskrivning av hur barnen berörs ska också finnas med i bedömningen.

Steg 2. Vilka grupper av barn berörs av detta ärende?

Här ska en analys göras om hur olika grupper av barn kan påverkas av ärendet. Exempel på frågor att besvara:

- Får ärendet olika innebörd för barn i olika åldrar?
- Hur kommer barn med funktionsnedsättning påverkas av ärendet?
- Kommer ärendet påverka barn med olika könsidentitet på olika sätt?
- Kommer ärendet påverka barn från olika socioekonomiska förhållanden på samma vis?
- Får ärendet olika innebörd för barn utifrån etnicitet, religion eller språk?

Steg 3. Vilka artiklar i barnkonventionen är aktuella?

Barnkonventionen består av 54 artiklar, men det finns fyra grundprinciper som alltid ska beaktas i frågor som rör barn. Dessa är: artikel 2, artikel 3, artikel 6 och artikel 12. Vilka andra artiklar är relevanta i detta ärende?

Steg 4. Har barn fått möjlighet att uttrycka sina åsikter?

Enligt artikel 12 i Barnkonventionen har barn rätt att få uttrycka sin mening i frågor som rör dem. Helst ska barn tillfrågas direkt, men vuxna som känner barn väl kan också agera ombud och föra deras talan. Barns åsikter kan också inhämtas indirekt via tidigare undersökningar. Det är viktigt att barn får återkoppling på hur deras åsikter har beaktats. Frågor att besvara:

- Har barn fått möjlighet att uttrycka sin åsikt i ärendet?
- Har barns åsikter beaktats i ärendet?
- Om barn inte gjorts delaktiga, varför?
- Har återkoppling skett till barnen?

Steg 5. Hur har barns bästa beaktats?

I detta steg ska en bedömning om vad som är barnets bästa (artikel 3) göras. Enligt artikel 2 får inget barn diskrimineras, därför ska barns olika förutsättningar inkluderas i bedömningen. Det är också viktigt att undersöka om beslutet antas bidra till att främja barns utveckling och hälsa (artikel 6 och 24). Frågor att besvara:

- Vad bedöms vara barnets bästa?
- Har hänsyn tagits till barns olika förutsättningar?
- Förväntas ärendet bidra till att främja barns hälsa och utveckling?
- Hur förhåller sig barnets bästa till det barnen själva uttryckt i frågan?

Steg 6. Beskriv eventuella intressekonflikter

Här ska en bedömning göras om det finns olika intressen som står mot varandra. Om kompenserande åtgärder är aktuella ska dessa också redovisas här. Frågor att besvara?

- Finns det andra intressen utöver barnets bästa i denna fråga?
- Har hänsyn tagits till andra intressen och vilka konsekvenser beslutet kan få för andra aktörer?
- Är kompenserande åtgärder aktuella?

Läs mer!

Denna barnchecklista är inspirerad av Lunds Kommuns handlingsplan för barnets bästa. Läs mer här:

<https://lund.se/download/18.3b02bae717dc272d0ec283ae/1669817831264/Handlingsplan%20of%C3%B6r%20Barnets%20b%C3%A4sta%20i%20Lunds%20kommun%202021%E2%80%932030.pdf>

För att göra en mer omfattande barnkonsekvensanalys har Barnombudsmannen en guide här:

<https://provningbarnetsbasta.barnombudsmannen.se/>

Vill du lära dig mer om Barnkonventionen läs mer här:

<https://www.barnombudsmannen.se/barnkonventionen/>